

PRIJATÉ TEXTY

P8_TA(2017)0050

Rozpočtová kapacita pre eurozónu

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. februára 2017 o rozpočtovej kapacite pre eurozónu (2015/2344(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na spoločné schôdze Výboru pre rozpočet a Výboru pre hospodárske a menové veci podľa článku 55 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rozpočet a Výboru pre hospodárske a menové veci a stanoviská Výboru pre ústavné veci a Výboru pre kontrolu rozpočtu,(A8-0038/2017),
- A. keďže súčasná politická situácia a súčasné hospodárske a politické výzvy v globalizovanom svete si vyžadujú dôsledné a rózne rozhodnutia a opatrenia zo strany EÚ v určitých oblastiach, ako sú napríklad vnútorná a vonkajšia bezpečnosť, ochrana hraníc a migračná politika, stabilizácia nášho susedstva, rast a zamestnanosť, najmä boj proti nezamestnanosti mladých ľudí, a vykonávanie dohôd z konferencie OSN o zmene klímy v roku 2015;
- B. keďže po úspešnom štarte eura sa v eurozóne ukázal nedostatok konvergencie, politickej spolupráce a zodpovednosti;
- C. keďže rozličné krízy a referendá si vyžadujú, aby eurozóna čo najskôr urobila kvalitatívny posun v integrácii;
- D. keďže členstvo v spoločnom menovom priestore si vyžaduje spoločné nástroje a solidaritu na európskej úrovni, dodržiavanie záväzkov a zodpovednosť na strane každého zúčastneného členského štátu;
- E. keďže je potrebné obnoviť dôveru v eurozóne;
- F. keďže na plné využitie prínosov spoločnej meny je potrebný dobre zadefinovaný plán zohľadňujúci komplexný prístup, pričom sa zároveň zabezpečí jej udržateľnosť a dosahovanie cieľov stability a plnej zamestnanosti;
- G. keďže to zahŕňa dohodnuté dobudovanie bankovej únie, posilnenie fiškálneho rámca schopného tlmieť otrasy, stimuly pre štrukturálne reformy podporujúce rast, ktoré doplnia súčasné opatrenia v oblasti menovej politiky;

- H. keďže fiškálna kapacita a s ňou súvisiaci konvergenčný kódex sú kľúčovými prvkami tohto úsilia, ktoré môže byť úspešné len vtedy, ak sa zodpovednosť a solidarita úzko prepoja;
- I. keďže vyriešenie fiškálnej kapacity pre eurozónu je len jedným dielom mozaiky, ktorý musí sprevádzať jasný európsky duch obnovy medzi súčasnými aj budúcimi členmi eurozóny;
1. Prijíma tento plán:

i. Všeobecné zásady

Presun právomocí v oblasti menovej politiky si vyžaduje alternatívne mechanizmy nastavenia, ako sú vykonávanie štrukturálnych reforiem posilňujúcich rast, jednotný trh, banková únia a únia kapitálových trhov, ktoré by vytvorili bezpečnejší finančný sektor a fiškálnu kapacitu na vysporiadanie sa s makroekonomickými otrasami a zvýšili konkurencieschopnosť a stabilitu hospodárstiev členských štátov, aby eurozóna bola optimálnou menovou zónou.

Konvergencia, dobrá správa vecí verejných a podmienenosť presadzovaná prostredníctvom inštitúcií demokraticky zodpovedných na úrovni eurozóny a/alebo na národnej úrovni sú kľúčové, a to najmä pokiaľ ide o predchádzanie trvalým transferom, morálnemu hazardu a neudržateľnému rozdeleniu verejného rizika.

Ako sa rozsah a dôveryhodnosť fiškálnej kapacity bude zvyšovať, bude to zároveň prispievať k obnove dôvery finančného trhu v udržateľnosť verejných financií v eurozóne, čo v zásade umožní lepšiu ochranu daňovníkov a zníži riziko vo verejnom a súkromnom sektore.

Fiškálna kapacita musí zahŕňať Európsky mechanizmus pre stabilitu (EMS) a osobitnú dodatočnú rozpočtovú kapacitu eurozóny. Rozpočtová kapacita musí byť vytvorená na dôvažok k EMS a nesmie ním byť dotknutá.

Ako prvý krok by osobitná rozpočtová kapacita pre eurozónu mala byť súčasťou rozpočtu EÚ, a to nad rámec súčasných stropov viacročného finančného rámca, a mala by sa financovať prostredníctvom eurozóny a ďalších zúčastnených členov zo zdrojov príjmov, na ktorých sa dohodnú zúčastnené členské štáty a ktoré sa budú považovať za pripísané príjmy a záruky; Po ustálení by finančná kapacita mohla byť financovaná z vlastných zdrojov, na základe odporúčaní obsiahnutých v Montiho správe o budúcom financovaní EÚ.

EMS by sa počas plnenia svojich priebežných úloh mal zároveň ďalej rozvíjať a zmeniť na Európsky menový fond (EMF) s primeranou schopnosťou prijímať a poskytovať úvery a jasne vymedzeným mandátom, aby mohol tlmiť asymetrické a symetrické otrasy.

ii. Tri piliere fiškálnej kapacity pre konvergenciu a stabilizáciu eurozóny

Fiškálna kapacita by mala plniť tri rôzne funkcie:

- po prvé, hospodárska a sociálna konvergencia v rámci eurozóny by sa mala zintenzívniť, aby sa podporili štrukturálne reformy, zmodernizovali hospodárstva

a zlepšila konkurencieschopnosť jednotlivých členských štátov a odolnosť eurozóny, čo by zároveň zlepšilo schopnosť členských štátov tlmiť asymetrické a symetrické otrasy;

- po druhé, rozdiely v obchodných cykloch členských štátov eurozóny vyplývajúce zo štrukturálnych rozdielov alebo všeobecnej hospodárskej zraniteľnosti vytvárajú potrebu riešiť asymetrické otrasy (v situáciách, keď určitá hospodárska udalosť postihne jednu ekonomiku viac než inú, napríklad keď sa dopyt zrúti v jednom členskom štáte, a nie v iných, ako dôsledok vonkajšieho otrasu, ktorý členský štát nevie ovplyvniť);
- po tretie, mali by sa riešiť symetrické otrasy (situácie, keď určitá hospodárska udalosť postihne všetky ekonomiky rovnako, napríklad výkyvy cien ropy pre krajiny eurozóny), aby sa zvýšila odolnosť eurozóny ako celku.

Vzhľadom na tieto ciele bude nevyhnutné zvažovať, ktoré funkcie je možné dosiahnuť v rámci existujúceho právneho rámca EÚ a ktoré si budú vyžadovať úpravu alebo zmenu zmluvy.

Prvý pilier: konvergenčný kódex

Súčasná hospodárska situácia si súbežne s fiškálnou konsolidáciou a zodpovednosťou prostredníctvom dodržiavania rámca správy hospodárskych záležitostí vyžaduje investičnú stratégiu.

Okrem Paktu stability a rastu by sa konvergenčný kódex prijatý riadnym legislatívnym postupom a zohľadňujúci odporúčania pre jednotlivé krajiny mal počas päťročného obdobia zameriavať na konvergenčné kritériá, pokiaľ ide o zdaňovanie, trh práce, investície, produktivitu práce, sociálnu súdržnosť, kapacity verejnej administratívy a dobrej správy, a to v rámci existujúcich zmlúv.

V rámci správy ekonomických záležitostí by dodržiavanie konvergenčného kódexu malo byť podmienkou plného zapojenia sa do fiškálnej kapacity a každý členský štát by mal predložiť návrhy, ako dosiahnuť kritériá konvergenčného kódexu.

Fiškálna kapacita eurozóny by sa mala doplniť o dlhodobú stratégiu udržateľnosti a znižovania dlhu a o posilňovanie rastu a investícií v krajinách eurozóny, čo by znížilo celkové náklady na refinancovanie a pomer dlhu k HDP.

Druhý pilier: Tlmenie asymetrických otrasov

Vzhľadom na úzke prepojenie členských štátov eurozóny nie je možné, napriek všetkému úsiliu členských štátov o koordináciu politík, konvergenciu a udržateľné štrukturálne reformy, úplne vylúčiť asymetrické otrasy s dosahom na stabilitu eurozóny ako celku.

Stabilizácia zabezpečená prostredníctvom EMS/EMF by mala byť doplnená automatickým mechanizmom tlmenia otrasov.

Stabilizácia musí podnecovať osvedčené postupy a zabraňovať morálnemu riziku.

Takýto systém musí zahŕňať jasné pravidlá časového rámca a prípadných platieb a

opätovných platieb a musí byť jasne definovaný z hľadiska veľkosti a mechanizmov financovania a zároveň rozpočtovo neutrálny z počas dlhšieho cyklu.

Tretí pilier: tlmenie symetrických otrasov

Budúce symetrické otrasy by mohli narušiť stabilitu eurozóny ako celku, pretože menový priestor ešte nie je vybavený nevyhnutnými nástrojmi na zvládnutie ďalšej krízy rovnakého rozsahu, ako bola tá predchádzajúca.

V prípade symetrických otrasov zapríčinených nedostatkom vnútorného dopytu nedokáže k oživeniu rastu prispieť menová politika samotná, a to najmä v súvislosti s nulovou dolnou hranicou úrokovej sadzby. Rozpočet eurozóny by mal byť dostatočne veľký na to, aby sa ním riešili tieto symetrické otrasy prostredníctvom financovania investícií zameraných na agregovaný dopyt a plnú zamestnanosť v súlade s článkom 3 Zmluvy o EÚ.

iii. Správa vecí verejných, demokratická zodpovednosť a kontrola

V rámci správy ekonomických záležitostí by pre eurozónu mala prevažovať metóda Spoločenstva.

Európsky parlament a národné parlamenty by mali mať silnejšiu pozíciu v obnovenom rámci správy ekonomických záležitostí, aby sa posilnila demokratická zodpovednosť. To zahŕňa zvýšenú zodpovednosť jednotlivých krajín za európsky semester, reformu medziparlamentnej konferencie podľa článku 13 fiškálnej dohody s cieľom posilniť jej obsah, a dospieť tak k výraznejšiemu parlamentnému a verejnému stanovisku. S cieľom zlepšiť zodpovednosť by národné parlamenty mali kontrolovať národné vlády, podobne ako by mal Európsky parlament kontrolovať európske výkonné orgány.

Funkciu predsedu Euroskupiny by bolo možné zlúčiť s funkciou komisára pre hospodárske a finančné záležitosti, pričom v takomto prípade by mal predseda Komisie vymenovať tohto komisára za podpredsedu Komisie.

Minister financií zodpovedný za rozpočet v rámci Komisie by mal byť plne demokraticky zodpovedný a mali by sa mu poskytnúť všetky potrebné prostriedky a kapacity na uplatňovanie a presadzovanie existujúceho rámca správy ekonomických záležitostí a na optimalizáciu rozvoja eurozóny v spolupráci s ministrami financií členských štátov eurozóny.

Európsky parlament by mal preskúmať svoje pravidlá a organizáciu, aby zabezpečil plnú demokratickú zodpovednosť fiškálnej kapacity vo vzťahu k europoslancom zo zúčastnených členských štátov;

2. Vyzýva:

- Európsku radu, aby stanovila usmernenia, ako sa uvádza vyššie, a to najneskôr do zasadnutia v Ríme (marec 2017) vrátane rámca pre dlhodobu udržateľnú stabilizáciu eurozóny;
- Komisiu, aby v roku 2017 predložila bielu knihu s ambicióznou hlavnou kapitolou o eurozóne a príslušné legislatívne návrhy použitím všetkých prostriedkov dostupných v rámci existujúcich zmlúv vrátane konvergenčného kódexu, rozpočtu

eurozóny, automatických stabilizátorov a aby stanovila presný časový harmonogram vykonávania týchto opatrení;

3. Vyhlasuje, že je pripravený dokončiť všetky legislatívne opatrenia, ktoré si nevyžadujú zmeny zmluvy, do konca súčasného mandátu Komisie a Európskeho parlamentu a pripraviť pôdu pre zmeny zmluvy potrebné v strednodobom a dlhodobom horizonte v záujme udržania eurozóny;
4. Poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie predsedovi Európskej rady, Komisii, Rade, Euroskupine, Európskej centrálnej banke, výkonnému riaditeľovi Európskeho mechanizmu pre stabilitu a parlamentom členských štátov.